

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 4 frt — kr. ²⁴ Negyedévre 1 frt — kr.
Fél évre 2 frt — kr. ¹² Egyes szám ára 8 kr.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Hirdetéseket a kiadóhivatal jutányos áron vesz fel.

Feladó szerkesztő és kiadó

S Z I L B E R J Á N O S.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová az előfizetések, hirdetések, hírdetmények intézendők.

Szegény Csongrád népe.

Hiába az önmegtagadás, hiába a munka s szorgalom, hiába a legnagyobb áldozatkészség, rajtatok többé segíteni nem lehet, mert kifacsartak benneteket mint a citromból a nedűt s mint hasznavehetetlent kidobtak az utcára, s akár hogyan szeretnének még véretekéből sajtolni nem lehet, mert mi bennetek volt odadobtatok zsákmányul azoknak, kik mint vérszomjas állatok reátok törtek; kik most markukba nevetnek s úgy nézik emberfeletti munkátokat, mely a kétségbeesett ember küzdelmével határos, kinek élete egy szalma szálon függ s csak a gondviselés különös csodája segíthet rajta. Ugy vagytok ti is szegény Csongrád népe, hangya szorgalommal iparkodtok minden lehető elkövetni, hogy megmentsétek az ösöktől öröklött kis vagyont családokat részére, s nincs menekvés, nincs oltalom, kegyelem, vagy irgalom részetekre, mert könnyelműen, igaz a jóhiszeműség tudatában, azokra biztatok magatokat és vagyontokat, kik azzal rutul vissza éltek.

Mi, kik igazán érzünk veletek s szemtanui valánk azon kegyetlenségeknek, melyeket veletek szemben elkövettek; láttuk, hogy hurczolnak benneteket a vesztő helyre, s azon biztos lejtőre, mely csak siettetni a már veszni indult szánalmas ember biztos halálát; akárhányszor felemeltük tiltakozó szavunkat

az embertelen eljárás miatt, akárhányszor jóra intettünk benneteket, hogy ne engedjétek magatokat vak eszköznek felhasználni; rámutattunk a részetekre felállított csapdára, nem adtatok hitelt szavainknak, vakon rohantatok a veszélynek s önmagatokat temettétek el a részetekre megásott verembe; még pedig elevenen.

Ilyenkor pedig midőn megmondjuk a bajt, szánjátok, bánjátok, könnyelmű és meggondolatlan lépéseiteket, kezeiteket tördelve, önbeismerésbe vagytok, s az a sóhaj, mely lidérczként nyomta keserűséggel telt sziveiteket, ilyenkor elrebben ajkaitokról s bűnbánólag mondogatjátok egymásnak, úgy van az egy betűig. De azért nem tudtok öntudatra ébredni, mert ma is tájékozatlanok vagytok, s nem tudtok a helyzettel leszámolni, s az a balga felfogás uralodik köztetek, hogy boldognak érzitek magatokat, hogy ha a csabda készítő bármelyikével kezet foghattok; egymás ellenében mintegy kihívóan azzal dicsekedhettek, kissebbítitek le a másikat, hogy ő nem részesül azon kiváló szerencsébe, az általatok képzelt magas kegybe, hogy vele kezet fog az a nagyságnak hitt egyén, ki port hintve szemetek közé, azzal vitt a legnagyobb veszélybe és bajba.

S majd, ha közeleg az idő, mitől Isten mentsd meg e szegény, jobb sorsra érdemes népet! hogy megkondul a vészharang fejetek fölött,

mely jelzi a már tarthatatlanná vált veszélyt, akkor fogtok egymás keblére borulni s jajveszékélni, hogy bűnösök vagyunk, mert hibáztunk; tönkre tettük magunkat és családainkat, könnyelmű, s meggondolatlan eljárásunkkal, mert hittünk a csábítóknak kik irgalom s kegyelem nélkül vagytonunkra törtek; de már akkor késő lesz, mert a mi elmúlt az többé vissza nem jő.

Nézzétek meg, hogy bizalmatokból kik foglalják el azt a helyet, kik hivatalva volnának a közönség érdekében üdvös, és hasznos dolgokat teljesíteni; akkor lehetetlen, hogy meg ne döbbenjétek; mert tudjátok-e azt, hogy azon egyének egynémelyike, kik mellüket kifeszítve, büszkén mint egy fennhézajva, hivalkodnak azzal, hogy ők képviselők, nem ismerik el, bármennyire tudatában vannak is azon szomorú jelenségnek, hogy ők arra nem hivatottak, mert sem megfelelő s megkívántató szellemi tőkével nem rendelkeznek, de hozzá annyi önállóságuk sincs, hogy a várost érdeklő fontos ügyekben, melyek roppant kiható erővel bírnak mindnyájunk érdekeire, legalább a józan egyszerű ész után, mivel Isten megáldotta őket járnának el, s bírálják a helyzetet, hogy a város érdeke mit parancsol, ezzel ellentétben azoknak a hatása és befolyása szerint járnak el, kiknek mindenkor mellék érdekei játszanak közbe.

Itt van előttetek egy szomorú példa,

A TISZAVIDÉK TÁRCZÁJA.

MODERN BARÁTSÁG.

Az iskolában ismerkedtek meg, hol egymás mellé kerültek egy padban. Mikor aztán Feri otthon mesélt az új szomszédjáról és elmondta azt is, hogy Guszti apja magasabb rangú hivatalnok, Feri szülei a lelkére kötötték, hogy legyen nyájas e fiúhoz és szerezzék meg a barátságát. Mert Feri apja, egy vállalkozó üzletember, ismerte Guszti apját már hirtől, és remélte, hogy a gyermekek barátsága révén a szülők is közelebbi viszonyba jönnek.

Igy kezdődött az a híres barátság, melynek egy negyedszázadon át kellett tartania.

A szülők számítása nemsokára bevált: Feri szülei meghitták Gusztit a gyermekbálra, melyet évenként rendezni szoktak. Guszti szülei viszont meghitták Ferit egy délutáni mulatságra, s ez alkalommal a szülők is bensőbben érintkeztek. A két férfi hamar átlátta, mennyit használhat egyik a másiknak, a gazdag bankár a magasrangú, de szegény hivatalnoknak, ez utóbbi viszont időszerű információval és befolyásával a merész spekulánsnak.

Ha a szülők közti viszonyoknak volt is némi korrupciós íze, a gyermekek barátsága azonban ártatlan volt és tiszta, s va-

lóban a szívből látszott fakadni. Guszti kettőjük közül a tehetségesebb volt és lehetőség szerint a tanulásnál is segítségére volt Ferinek, mi azonban nem akadályozta, hogy ez gyenge tanuló létére csakis protekció útján mehetett keresztül az érettségig.

Az önkéntesi évet szintén együtt szolgálták, ugyanabban az ezredben, ugyanabban a században. Itt viszonyukban már némi fordulat állt be. Feri, kit hazulról bőven láttak el, pénzt kölcsönzött Gusztinak, ki viszont Ferinek tehetsége szerint a szolgálat terheit könnyítette. Guszti azonban, ki rendkívül élénkesszű volt és szeretett vitatkozni, csak nehezen fért össze bajtársával, míg Feri soha senkivel sem tűzött össze és általános rokonszenyűnek örvendett. Guszti azonban nem fojtatta vissza azt a felvilágosító megjegyzést, hogy ez a rokonszenyű inkább Feri telt pénztárczájának s az általa rendezett kedélyes dáridózásoknál szól. Ekkor villant fel Feri agyában az a gondolat, melynek azonban még nem mert kifejezést adni; hogy annak a Gusztinak a szeretetreméltóság nem éppen az erősebb oldala.

Mikor mindketten letették a tisztvi vizsgát és visszavonultak a polgári életbe, Guszti hivatalba lépett, míg Feri az apja üzletében foglalt helyet. De azért találkoztak minden áldott nap és lelkiismeretesen elmondták egymásnak napi élményeiket. Mi-

kor aztán politikai nézeteket is kezdtek vallani, élesebben rajzolódott a köztük létező ellentét, mi azonban korántsem gátolta barátságuk fentartását.

Egyszer csak elérkezett az ideje, hogy Feri házasodjék. Szereucsetlenségére (vagy talán szereucséjére?) megakadályozta számdékát Guszti: kellemetlen titkokat tárt fel a kiválasztott leány és családja multjából. Nem lehetett megtudni, hogy honnan ered mindaz a pletyka, de számolni kellett vele. Feri nem vette el a lányt, pedig ez szép is volt, gazdag is.

Gusztinak viszonya volt egy hajdani modellel, egy rendkívül szép leánnyal. Ez a leány beleszeretett Féribe (vagy talán csak a pénzébe?) Miután modern leány volt, ki sokat olvasott és Ibsen Nóráját ismerte, nem akarta Gusztit csak úgy megcsalni, titokban; helyesebbnek tartotta neki bevallani szíve vonalmát Feri iránt, hadd legyen bíró kettőjük közül. Guszti nagyon szerette a leányt, de mégis sokkal büszkébb volt, hogy a vizontszerelemnek csak felével érje be. Átengedte hát a leányt egészen Ferinek, ki azonban hamar megúta és elhagyta.

A két fiatal ember még mindig úgy érezte, hogy a köztük fennálló kötelék sokkal becsesebb és régiebb, semhogy ilyesmért szétszakítanák. Ez kész szereucse volt Gusztira: csakhamar abba a helyzetbe jutott, hogy Ferire kellett támaszkodnia, ki néhány ezer

mely csak az imént játszódt le. Egy városi képviselő ki egyszersmind a telhetetlen sok bizalomból átokként jogitanácsos is s mint ilyen a várost érdeklő összes jogi vélemények és tendenciák végrehajtója; bead egy számlát kiutalás véget, mely nem kevesebbről mint 12500 frtról szól; oly munkák teljesítéséért, melyeket első sorban hivatalból lett volna kötelessége elvégezni. Voltak azonban rendkívüli ügyek, melyek nem szorosan vett városi ügyeket ölelnek fel, mint a birtokosságot érdeklő ugynevezett adóvisszatérítési összeg kieszközölése az államtól, melyet azonban nem kellett kieszközölni, mert azt a birtokosságnak a törvény biztosította, csupán a miniszter ur Ö nagyméltósága felhívásának kellett eleget tenni, melyben a várost arra szólította fel, hogy mutassa ki azt az összeget a melyben a fennálló védgátak kerültek s ha beérkezik hozzá a kívánt kimutatás, úgy a törvény intézkedésének megfelelőleg nem késik megállapítani azt az összeget, mely bennünket jogossan megillet. Így lett az az összeg megállapítva, melyet a birtokosság adóvisszatérítési czimen eddig élvezett, s melynek érdemét ő kizárólag magának vindicalja, még pedig úgy, hogy állítása szerint, ha ő a legnagyobb önfeláldozás mellett nem működik közre, úgy a birtokosság annak nagy részétől elesik; pedig kisült, hogy ezen ügyben, ha van valakinek érdeme, ki iránt elismeréssel kell lenni, az néhai Stammer Sándor volt alispán, ki hivatalosan igazolta azon összeg nagyságát, melybe védgátaink kerültek.

De azért ezen fáradozásainak költségeit mintegy 5000 frtot kisebb-nagyobb részletekbe a városi pénztárból felvette.

Hát hol van az az önzetlen közreműködés mivel azon közönségnek tartozunk, ki bizalmával bennünket megtisztelt? ha mindent haszonlesésből csinálunk! Akadnak azonban képviselők, kik jobb meggyőződésük ellenére, csupán a személyre való tekintetből, nem törődve azzal, ha a várost a tönk

szélére sodorják, a bizalomnak ilyenképeni visszaélésével megszárazzák a kért 12500 frtot.

Vagy ott van egy régmúlt ember, ki ezidőszert a városnak első bírójá, kit annyira elragadtatott már a megnem érdemelt bizalom, hogy főispáni, alispáni, instelláció egyes lemondásai alkalmával, hogy szereplése nem csak hogy nem előnyös, de határozottan káros a közügyre, kinek jobb volna már egy rég kiérdemelt nyugdíj, ha az után sovárog.

Hiszen ő szokott nagy hangon beszélni a népnek mint nagyon népszerű ember (elég szegény) hogy ő nem tűr meg semmi olyast a mi a város érdekével össze nem egyeztethető, hát miért nem emeli fel tiltakozó szavát oly esetekben, melyek nagyon is érzékeny károsodást vonnak maguk után?

Miért engedi meg az egyes hivatalokban fizetett tisztviselők által elkövetett nyílt zsarolásokat a nép zsebére?

Vagy csak egyetlen egy esetben hallottuk volna tőle, hogy ezen vakmerő emberekkel szemben kik a város megrentására igyekeznek, felemelte volna tiltakozó szavát, s megmondotta volna, hogy Uraim! én nem azért lettem e helyre állítva, hogy ilyen s hasonló eljárásokat össze tett kezekkel nézze, ezt én meg nem tűrhetem. mert a felelősség tudata és a bennem helyzet nagy bizalom ezeknek ellentmondanak, de úgy látszik csak arra alkalmas, hogy mások felett basáskodhasson s meg nem engedett módon gorombáskodhasson.

Különb is szerény véleményünk szerint ő abban a korban van, midőn az emberből ismét gyermek lesz. A működésben lévő tengely kiesik az agyból, s így mentől tovább tölti be azt a helyet, annál nagyobb bajt s kárt idézhet elő a városnak.

Vagy nézzétek meg a hajóhidat melyről kimerítő és részletes tudósítást adtunk mult heti számunkban, ha a birtokosság érdekét ő szemelőtt tartja,

hogy szabad ő neki mint bírónak 31000 frtot azért kiutalni? annélkül, hogy meggyőződött volna, hogy mit s hogyan építettek? mikor a mostani építkezésnél kitűnt, hogy még csak arra sem terjedt ki a nagy szakértők figyelme, hogy a hajóhid az apadás, vagy áradás folytán lejjebb vagy feljjebb vihető legyen.

A közgyűlésnek pedig úgy akarnak beszámolni a felmerült és kifizetett költségekről, melyeket egy áll naplóval igazoltak, hogy 26000 frtba került, hogy az a hid eddigi jövedelmét a reá fordított költségekből leütésbe hozták.

A nyomorultakért.

A szerencsétlenség minden alakban számalomra iudítja az embert. Sajnálkozunk, ha béna egyén nyújtja felénk csonka karját alamizsuáért esdve, megdöbben a szívünk, ha a testileg nyomorék vonszolja előttünk járásra képtelen végtagjait. A könyörülő emberi szív alamizsuát nyújt a szerencsétlennek s fohászt az eget urához, hogy hasonló sorstól meentsen meg mindenkit.

De van ennél még nyomorultabb sors is. A mikor ép tagok, ép értelem mellett egészséges, munkabíró egyén van tétlenségre kárthatva, mert nem tudja magát megértetni, a ki ha beszélni tudna, nem alamizsuáért könyörögne, hanem munkát kérne, melylyel becsülettel szerezhesse meg kenyerét, míg így az alamizsuát sem tudja kiköszölni, mert néma.

Majdnem minden falunak van ilyen szerencsétlenje, némelyiknek több is. Régi időben nem hitték el, hogy ilyenekből is lehet derék embereket nevelni, de ma már többszörösen be van igazolva, hogy ha intézetbe mehetnek, nemcsak mesterségeket tanulnak meg, hanem beszélni is megtanítják őket.

Édes hazánkban nagyon sok ezeknek a szerencsétleneknek a száma. Az 1890-iki népszámlálás Magyarországra 16073 siketnémát mutatott, ki ebből Csongrád megyére 197 esik. Hány jó munkás válhatnék ezekből, ha tanítva lennének. A minthogy az a néhány száz, a kit Vácson, Budapesten, Kolozsváron, Temesváron és Aradon képeztek emberré, mindannyija maga keresi a kenyerét. Van ezek között betűszedő, asztalos, szabó, cipész, kőmetsző, szobrász és más foglalkozást űző.

Németországban több gyáros, vállalkozó irnok is találkozik köztük, Amerikában pedig, a hol legtöbb gondot fordítanak rájuk, még siketnéma pap, tanító póstatiszt stb. is van.

forinttal igen kényes helyzetből szabadította ki. Guszti a maga részéről ezt meghálálta, a mennyiben Ferinek egy lovagias ügyét ügyesen a magáévá tette, s helyette olyan kardvágást kapott, hogy hónapokou keresztül betegágyban sinylette.

Feri nemsokára örülhetett barátja föl-épültén; gyöngéden szeretett édes anyja meghalt, s ez mindennél mélyebben sujtotta. Guszti azóta vele töltötte az estéket; vigasztalagatta, hogy a halál az életnek csak egy változása, és hogy ellene fellázadni nem méltó az értelmesebb egyének... Viszont Gusztit a vigasztalás irgalmas cselekedete közepett lesujtotta egy dráma, mely saját családjában játszódt le, s mely arra kényszerítette nővérét, hogy férjétől elváljon. Most Feri követett el minden lehetőt a maga részéről, hogy nemcsak összeköttetésinél fogva a válást siettesse, hanem, hogy a szegény nőt valami jó állásba juttassa.

Ilyformán folytatódott ez a gyermekkori barátság.

Egy este együtt vacsoráltak egy városi vendéglőben és beszélgetésük olyan volt, mint többnyire; hosszú szóáradat Guszti részéről a merész állítások, melyekre Feri csak rövid és bátoralan ellenvetéseket kockáztatott. Mikor a fekete kávéval tartottak, Feri kinyitotta szivartárczáját és odatartotta Gusztinak, ki visszautasító mozdulattal azt mondta:

— Köszönöm, nem szeretem a szivarjaidat, nem izlenek.

Meleg nyári estén történt, a levegő szinte fojtó volt.

— Első ízben történik, hogy szivarjaim felől panaszkodol, felelte Feri, szivartárczáját becsukva.

— Talán úgy találok, hogy rendszeren nagyon sokat szívok el belőlük? kérdezte Guszti éles hangon.

— Nem, viszonzott a másik. Azt nem mondom...

Egyideig némán maradtak. Néhány perc múlva Guszti felszólt:

— Vallj be, hogy sokszor gondolsz arra a néhány ezer forintodra, és mint afféle okos üzletember, azt mondom magadban, hogy elég hosszú ideje tartozom vele...

Azt hiszem, sohasem fejeztem ki olyast, a mi ilyen föltevésre jogot adhatna...

— Kifejeztél!? mintha egyáltalán képes volnál, valamit kifejezni! veté közbe Guszti lenézően. Különb is, ha lezárnók számadásainkat, nem tudom melyikünk, maradna tartozásban. Ha olyan füledt a levegő mint most, akkor van a hónom alatt egy kis barométer, mely emlékezetembe hozza, hogy életemet kockáztattam miattad. Aztán elrabortad tőlem azt az egyetlen nőt, a kit valaha szerettem. Ugy hiszem ez felér a te rougyos pár ezer forintoddal?

— De, részemről legalább, sohasem tettem miatta szemrehányást, soha! kiáltotta Feri.

Ujra szóvalanul maradtak, mindketten elgondolkoztak.

Hosszabb idő múlva szinte egyszerre fordultak egymás felé. Feri révedező szemében ugyanaz a kifejezés tükröződött, mint Guszti szkeptikus pillantásában: a csodálkozás kifejezése, a kétely, az irónia; majd hogy nevetve fakadtak tőle:

— Mire gondolsz? kérdezte Guszti, ösztönszerűleg halkítva beszédjét.

— Hogy mire gondolok? felelte Feri lassan. És te?

— Ugyanarra a mire te és mindjárt meg is mondom. Azt hiszem, hogy egy negyedszázad óta egymásnak csak terhére voltunk, hogy soha ki nem álhattuk egymást.

— Igaz, bölintgatott Feri egyszerűen.

— Még egy pillantást váltottak, fűrkészve, mintha csak most ismerték volna meg egymást.

— Hirtelen Guszti felkelt.

— Jó éjt! mondta, s ezzel elhagyta a kertet.

— Pinczér, fizetni! mondta Feri nyugodtan, késével megcsendítve poharát.

Igy végződött az a híres barátság, a mely egy negyedszázadot tartott.

Magyarország még nagyon hátra van ezen a téren. Az elmúlt évben csak 40 siketnémát neveltek, a míg ugyan ezen időben Németországban 6000, Amerikában 7000, sőt Ausztriában is 1200 volt az intézetben tanítottak száma. Nagy baj az, hogy az állam csak az utóbbi időben kezd velük s oktatás ügyükkel behatóbban foglalkozni, de mert a tanítás nagyon költséges — egynek-egynek a tanítása 200—400 frtba kerül évente — sokat nem tehet a pénzügyi helyzet mostohasága miatt.

Eonél is nagyobb baj, hogy maga a közönség tájékozatlan, azt sem tudja, hogy van-e intézet; a szülők, a kiknek ilyen szerencsétlen gyermekük van, nem érdeklődnek irántuk s rendszerint már akkor kérdezősködnek, a mikor gyermekük a tanítási kort túlhaladta s többé fel nem vehető.

Találkoznak azután igen sokan, a kik ha arról van szó, hogy a siketnémákat is tanítani kelljenek, azt mondják: tegye az állam, ez az ő érdeke. Hiszen igazuk van nekik, de ugyanezzel a joggal kívánhatnánk, hogy mindenféle iskolát az állam tartson fenn, mert bármi történik is egyesek tanítása és nevelése érdekében az mind állami érdek, s mégis mit látunk? Községek testületek, egyházak sőt magánosok is vetélkednek, hogy iskolákat és olyan intézményeket létesítsenek, a hol munkabíró és értelmes egyének képezik ki a gyermekeket, csak éppen a legszerencsétlenebbek, a siketnémák, vakok és hülyék nevelésével és tanításával nem törődött senkisé a legutóbbi időkig.

Valóban hézaggótló munkát van hivatva teljesíteni a a nemrég alakult „Testi és szellemi fogyatkozásban szenvedőket gyámolító országos egyesület,” a mely feladatául tűzte ki, hogy a nagyszámu szerencsétlenek sorsán javítson, mert a 16073 siketnémán kívül 15430 vak és 15908 hülye is van Magyarországon s összesen csak 9 intézet: 8 a siketnémák, 1 a vakok és 1 a hülyék számára, úgy, hogy ezeknek a szerencsétleneknek óriási száma még ma is állati sorsnak néz elébe.

Ez a jótékony egyesület, a melyek védnöke Vasary Kolos bíbornok hercegérsek, elnökei pedig Gróf Batthyány Géza és Rakovszky István államszámászéki elnök, tágkörű működést fejt ki a szerencsétlenek szülőinek, segítyei a szegényeket, s intézeteket és iskolákat létesít egy a vagyonosabb szülők, valamint a szegényebbek számára is. Különös gondot fordít a szerencsétlenek ipari kiképzésére s a felüött iparosok munkáinak értékesítésére.

Ez a kiválóan humánus egyesület a legnagyobb mérvű támogatást érdemli meg s mert a tagsági díjak oly csekélyek, p. o. a rendes tagok évi 1 frtot, a pártolók 5 frtot, az alapító tagok pedig egyszersmindenkorra 25 frtot fizetnek, a miknek fejében az egyesület „Kalauz” című hivatalos havi közlönyét is kapják lehetővé teszi, hogy még a legszegényebb sorsban levők is hozzájárulhassanak a szerencsétlenek megmentésére irányuló magasztos emberbaráti munkához.

Mi magunk is melegen ajánljuk ezt a nemes célú egyesületet olvasó-közönségünk figyelmébe s egyuttal felhívjuk a figyelmet arra, hogy az egyesület titkári hivatala, mely Budapesten VIII. ker. Sándor-utca 38. sz. alatt van, felvilágosítást nyújt a siketnémák, vakok vagy hülyék érdekében hozzá intézett minden kérdésre.

Ujdonságok.

— Villámcsapás. Szerdán d. u. nagy vihar vonult keresztül határukon, a kisebb-szerű felhőszakadást az erős szél csakhamar tova hajtotta. A vihar közben városunkban több helyen lesújtott a villám, a Tösmagi-féle ház udvarán is hol Kakucska Mária gyermekét a ház folyosóján fűrésztötte mi közben valamiért a szobába tért, mikor pedig vissza jövet az ajtóhoz ért a villám oly erővel sujtotta, hogy menten szörnyet halt. A hőzelben levő kisgyermeknek baja nem esett.

— Az aratás megyszerte csendesen folyik s ha az idő kedvez a munkálatoknak, ma-holnap be is fejezik. A mi a buzatermést illeti, azzal nem igen dicsekedhetnek gazdáink, mivel általában véve a termés

— közepes. A kukoricza azonban mindenütt szépen fejlődik s bő terméssel kecsgeteti gazdáinkat, a mi a kedvező időjárás folytán remélhető is.

— A hódmezővásárhelyi méregkeverők bűnyében a végtelen hosszúra nyult tárgyalások befejezte után f. hó 23-án hirdette ki dr. Konradshaim törv. elnök az ítéletet, mely a következő: Özv. Aracsí Sándorné, Jáger Mari, a fővádlott, bűnös Csordás Nagy Andrásné és a Varga Julianna elleni gyilkosságban, mint bűnsegéd, bűnös a Mucsi Mihály és a Kóti Julianna elleni gyilkosságban, s bűnös ezenkívül, miut felbújtó és értelmi bünszerző is; mindezeknél fogva *kötél általi halálra ítéltetik*. Turi Mihályné Varga Lidia, bűnös a Varga Julis meggyilkolásában s ezért *kötél általi halálra ítéltetik*. Hódi Pálné, Csordás Nagy Lidia bűnös a Csordás Nagy Andrásné és a Varga Julis elleni gyilkosságban; büntetése: *kötél általi halál*. Bán Ferenczné, Szappanos Judit bűnös a Varga Julis elleni gyilkosságban, s ezért *kötél általi halálra ítéltetik*. Özv. Mucsi Nihályné, Tóth Lidia bűnös a Mucsi Mihály elleni gyilkosságban; 92. § alkalmazásával *életfogytig tartó fegyházzal* sújtatik. Ifj. Horváth Jánost bűnösnek mondotta ki a törvényszék anyjának, Kalocsai Erzsébetnek meggyilkolásában, miut tettest és őt a btkv. 92. §-ának alkalmazásával *életfogytiglani fegyházra* ítélte. Gulyás Kiss Sámuel, a hetedik vádlott bűnös a Kóti Kiss Julianna ellen elkövetett gyilkosságban, miut bűnsegéd. Büntetése *6 évi fegyház*, melybe a másfél évi vizsgálati fogság beszámíttatik. A vádlottak és védők valamennyien fellebezték.

— Fináncz járás. Napok óta házról-házra járnak a finánczok s mindazon eladókat vallatják kik a legutóbbi időben valamely ingatlant eladtak; megtudandó, hogy az eladás által nem e lett a magas kincstár a vevők által megkárosítva. Ugy halljuk igen sokan bevallották, hogy a szerződésben nem a kialakított vételár lett beillesztve, s még inkább meg kell ütközni azon szomorú tény fölért, hogy az adás-vételről szerkesztett szerződések majd mind a II. jegyzői hivatalba lettek gyártva, s így a hivatalban működő jegyző nem csak azon felek érdekét nem képviselte lelkiismeretesen, kik busássa megfizettek semmitte vő eljárásért, de magát a kincstárt tudva, szándékosan megkárosította. Ugy látszik, nem akad városunkban senki, kiezen visszaéléseket észre vevő, mert a jobblétre szenderült párt szoros érdeke ugy kívánja. A „Csougrádi Közlöny” 27. számában olvastunk egy közleményt, melyben el vagyon mondva, hogy Özv. Viucze Mihályné milyen megbízásban részesítette a II. jegyző urat, és azt is tudomásul vettük, hogy mennyire felelt meg annak, de azt még nem tudjuk, hogy azon nagymérvű visszaéléssel szemben, mit szándékozik a tisztelt Főszolgabíró ur tenni?

— Meghívó. 1897. évi július hó 25-én, vasárnap, a Magyar Király szálló kerthelyiségében Farkas Balázs kedvelt zenekara közreműködésénél táncz-koszoru rendeztetik. A tánczkoszorut megelőzőleg d. u. 2 órakor nagy teke verseny tartatik, három nyere-

ménnyel egybekötve. Első díj: egy 10 koronás arany; második díj egy üveg francia bor; harmadik díj egy diszes tajtszipka.

— Halálozás. Az elmúlt héten tették örök nyugvó helyére Fekete Sámuel földbirtokost. A 75 éves aggot különösen az utóbbi évek nagyon megviselték s rövid szenvedés után végelgyeugülés következtében huynya le szemeit az örök álomra.

— Táncmulatság. A kun-szentmártoni „Kath. Kör” f. évi július hó 25-én saját helyiségében pénztára javára zártkörű táncmulatságot tart, melyre városunkból is többen fognak átrándulni.

— Elárverezett bitang-lovak. Mintegy hónappal ezelőtt egy cigánykaraván vándorolt keresztül városunkon. A vándorcigányok birtokában oly lovak is voltak, melyeknek járlatai hamisak voltak, a valószínűleg lopott lovakat az előljáróság letartóztatta s f. hó 23-án el is árvereztetette. A három állatért 240 frtot kapott be a löelárverező bizottság.

Selyem-damasztok 65 krtól 14 frt 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér színes HENNEBERG-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként sima, csikos, koczkázott, mintázott damaszt stb. (mintegy 240 különböző minőség 2000 szín és mintázatban stb. a megrendelt áru postabér és vámentesen a házhoz szállítva mintákat postafordultával küld: HENNEBERG G. (cs. és kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Svájczba címzett levelekre 10 kros, levelező-lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Majdnem

8000 FORINT

lesz díjtalanul kiosztva

„A LÉT”

kiadóhivatala által. A díjkiosztást, valamint a kiadóhivatal által nyújtandó tisztességes és jövedelmező mellékkereseten, (biztos állásra való kilátással) részt vehet mindenki (nő vagy férfi) ki a következő talány megfejtést beküldi.

A s Zeren cseabát Rakse géde.

A ki ezen talányt meg tudja helyesen fejteni, az küldje a megfejtést és 35 krt. postabélyegben a pontos címével A LÉT kiadóhivatalának,

BUDAPEST, V.

Minden egyes beküldőnek egy rendkívül érdekes, diszes kötésű könyv lesz bérmentve megküldve. Azonkívül

8 osztályban, 1500 főjutalom

majdnem

8000 frt összértékben

köztük jutalmak: 1000, 800, 750, 500, 300, 250, 200, 150, 100 korona s. i. t. értékben lesz kiosztva olykép, hogy bárki is mind a 8 osztályon részt vehet s így 8 legelső főjutalomra is tehet szert. A közelebbi felvilágosítást valamint a jutalmazottak névsora és címe a „LÉT”-ben lesz közzétéve.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmét a Szentesen, I. tized 193. szám alatt lévő irodánkra föl hívni s tisztelettel fölkérni, hogy ha akár birtokszerzési, akár pedig betáblázott drágább kamatu adósságának kifizetése céljából rövid vagy hosszabb idejű törlesztéses

OLCSÓ PÉNZKÖLCSÖNRE

szüksége volna, hogy hozzánk, alólírott címhez teljes bizalommal fordulni méltóztassék, miután általunk az óhajtott olcsó pénzkölcsönhöz a lehető legrövidebb idő alatt juthat.

A tőkét nem kell külön törleszteni, miután a tőke és kamat együttesen törlesztetik és a meghatározott időre az egész adósság elfogy.

A készpénz kölcsönök 3 $\frac{1}{2}$ %, 4%, 4 $\frac{1}{2}$ % és 5% kamatra kaphatók, megfelelő tőketörlesztéssel 10 évtől 50 évig terjedő visszafizetés mellett.

Elsőleges költség nincs semmi.

Szükséges iratok: telekkönyvi kivonat, karaszteri birtokiv, adókönyv.

Ragadja meg tehát minden birtokos az alkalmat, hogy régi, drágább kamatu adósságait az általunk följajánlott olcsóbb kamatu kölcsönrel fölcserélje, hogy minél előbb szabaduljon a súlyos terhektől.

BANK- és JELZÁLOG-KÖLCSÖN-ÜZLET

SZENTESEN, I., 193. Szathmári lisztkereskedő házában.

A „REFORM TANMÓD VEZETŐSÉGE”, hogy a maga nemében páratlan a pedagógiailag, szaktekintélyek által elismert psychológiai és fiziológiai következetességen alapuló tantolyamain (levél szerint is) résztvevők között (nő vagy férfi) több mint

15000 KORONA

díjakat oszt ki oly czélból, hogy ezen tanmódot — amely mindenekelőtt a tanulni óhajót megtanítja tanulni, s egyben ennek emlékezőtehetségét a tökély legmagasabb fokára emelni törekszik, s csakis akkor kezd a tulajdonképeni tantárgy tanításához ha a tanuló emlékezőtehetsége az illető tantárgy felfogására kellően előkészített, — mindenütt ismeretessé tegye adja a következő díjalányt.

**A g Yakor lat itt Ud Á s
N. n. N. n. N. n. N. n. k ire
h Asz nos**

A ki ezen talányt helyesen megoldja fejteni küldje azt és 40 kr. postabélyeget a pontos címével a REFORM-TANMÓD „F. G.” VEZETŐSÉGEHEZ,

Budapest, Váci-körút 47.

Minden egyes beküldőnek egy rendkívül érdekes, díszes kötésű könyv lesz bérmentve megküldve. Azonkívül

**8 osztályban 1500 főjuttalom
több mint 15000 korona**

összértékben köztük 1000, 800, 750, 500, 300, 250, 200, 150, 100 korona s i. t. értékben lesz kiosztva, olyképp, hogy bárki is mind 8 osztályon vehet részt s így 8 legelső főjuttalomra is tehet szert. Közelebbi felvilágosítások valamint a juttalmazottak névsora és címe más helyen lesz közölve.

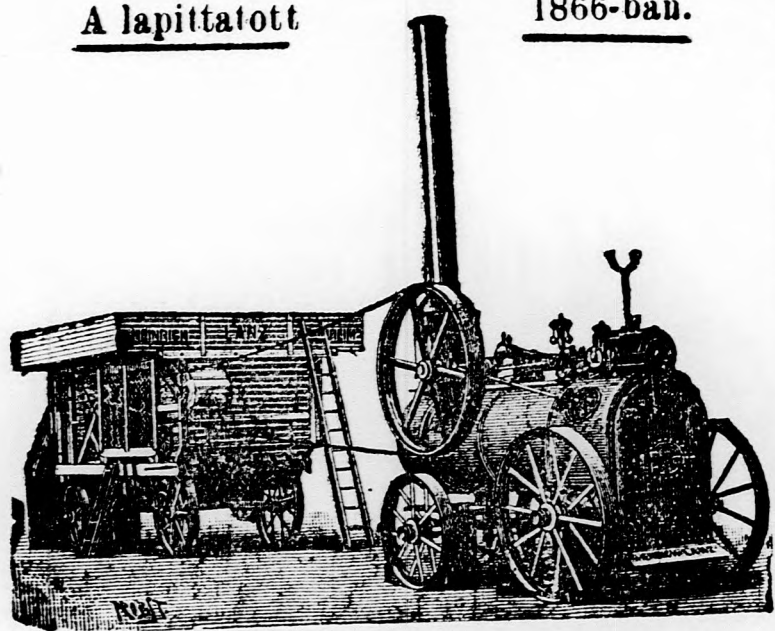
Drössler Károly

es. és k. szab. gazdasági gépgyár, vas és ércöntőde

Budapest. VI. Váci körút 59. sz

A lapittatott

1866-ban.

Ajánlja saját gyártmányu legkitünőbb kivitelű szabadalmazott gőzcséplőkészleteit, melyek a magyar gazdasági viszonyoknak legczélzzerűbben megfelelnek és az összes gazdaságba vágó gépeit.

Kizárólagos képviselőség Magyarország részére

LANZ HENRIK mannheimi czégtől,

mely elismert legnagyobb és legjelentékenyebb gyár gőzmozdonyok és cséplőgépekben utóbbiak háromszori légtisztításra berendezve.

Ezen készletek minden eddigi versenyeseplésnél az összes versengő belföldi és angol gyártmányokat legmagasabb kitüntetéssel legyőzték. Ezek tehát a világ legjobb gőzcséplőkészletei. 20—20

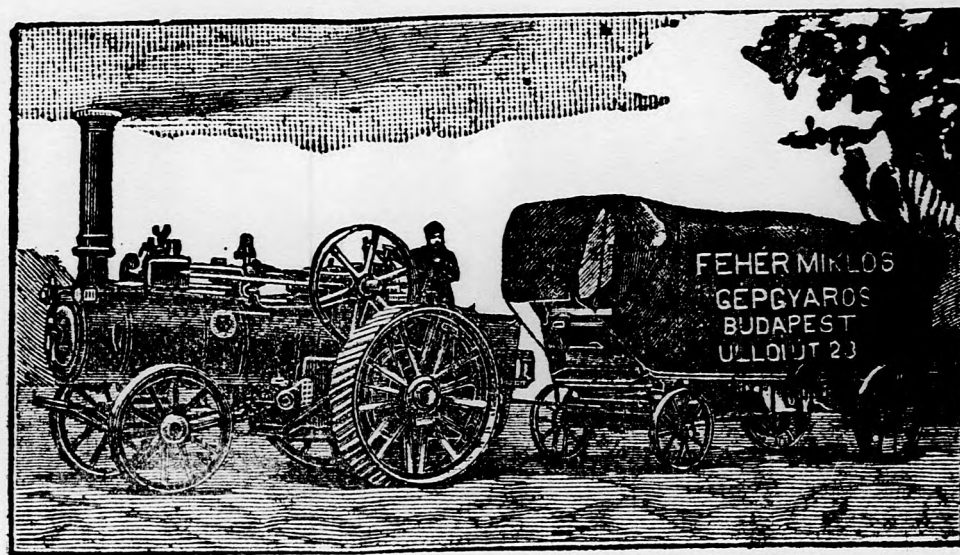
Képes árjegyzékkel bérmentve, felvilágosítással készséggel szolgálunk.

FEHÉR MIKLÓS gépgyáros

ajánlja a

m. kir. államvasutak gőzcséplőkészleteit,

továbbá a legujabb szerkezetű magánjárókat és mindennemű egyéb gazdasági gépeket u. m.: ekéket, boronákat, hengereket, vetőgépeket, (cirkulár)-kör-fűrészeket, malomberendezéseket, trieurókat, darálókat, a

legjobb peronoszporafecskendőket, szecskavágókat, bakkerrostákat stb. kedvező fizetési feltételek mellett legutányosabb árakon, hitelképes vevőknek több évre terjedő részletfizetésre.

Leégett m. kir. államvasuti cséplők keretei készpénzért beváltatnak,

valamint régi gépek ujjakkal becseréltetnek.

Cséplési időnyre vevőimnek megbízható gépészekről szívesen gondoskodom. Képes árjegyzék kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve.

FEHÉR MIKLÓS

Budapest, IX., Üllői út 23. sz. (a „Köztelek” mellett.)

SANGERHAUSENI GÉPGYÁR MAGYARORSZÁGI GYÁRTELEPE.

BUDAPEST, KÜLSŐ VÁCI-ÚT 1443.

Első és egyedüli magyar special gépgyár,

a mely az összes mezőgazdasági iparágak számára szükséges gépeket gyártja.

Gazdák és iparosok számára mint hajtó erő rendkívül előnyös a

„Hoffmeister-féle gőzmoor“

a legjobb, a legolesőbb és legbiztosabb gőzgép. Fűthető szénnel, fával, cserrel és minden egyéb hulladékkal. Minden nagyságban $\frac{1}{2}$ lóerőtől kezdve gyártjuk.

A Hoffmeister-motor“

rendkívüli előnyei folytán minden eddig ismert hajtóerőt fölülmúl. Felállitható bárhol, semmi alapozás vagy falazás nem szükséges, állhat szilárdan vagy szállitható.

A „Hoffmeister-motor“

megszerzését gazdáknak és iparosoknak a legmelegebben ajánljuk. — Leirással, felvilágosítással, árjegyzékkel szívesen szolgálunk.

Képviselőre ajánlatokat elfogadunk.

A M. KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK Vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-körút 32. sz. a.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült gőzcséplőgarnituráit, ipari czélokra alkalmas „Compound” lokomobiljait, teljesen vasból készült szalmakazalozó gépeit, gőz-kukoriczamorzsolóit, Stibor-féle körfűrészzeit, kaszáló és aratógépeit, továbbá SACK-féle ekéit, vetőgépeit, boronáit és egyéb gazdasági gépeit.

A Fairbanks-féle mérleggyár kizárólagos képviselője,

Árjegyzék ingyen és bérmentve.